

28 de maig de 2009

ACTUALITZACIÓ REGIONAL: **ÀSIA I OCEANIA** INFORMACIÓ CORRESPONENT AL PERÍODE GENER-ABRIL DE 2009

Document embargat fins a les 04.01 hores GMT del 28 de maig de 2009

La situació dels drets humans a gran part d'Àsia i Oceania es va deteriorar en el primer trimestre de 2009. Al sud de la regió, els conflictes de Sri Lanka i Pakistan van ocasionar greus danys a la població civil i el desplaçament de centenars de milers de persones. A Xina, el declivi econòmic mundial va agreujar els problemes de la mà d'obra migrant i el malestar a les zones rurals, el que va donar lloc a mesures més repressives per part de les autoritats governamentals. A Fiji, un cop d'Estat va instaurar un govern militar autoritari, mentre que a Cambodja l'esperat judici d'un dels majors responsables de violacions contra els drets humans del país es va veure embolicat en denúncies generalitzades de corrupció i en el temor que el govern acabés el procés prematurament.

PRIVACIÓ I EXCLUSIÓ

Va augmentar la tensió internacional en anunciar el govern de Corea del Nord que reprendria el seu programa nuclear. Malgrat que planava l'amenaça d'una nova fam, Corea del Nord va rebutjar ajuda alimentària dels Estats Units i va ordenar a cinc organitzacions humanitàries nord-americanes que abandonessin el país abans del final de març.

Les forces de seguretat i operaris de demolició van desallotjar al gener per la força a unes 400 famílies de la comunitat de Dey Kraham, al centre de Phnom Penh, pel que la majoria es van quedar sense llar. El lloc designat pel real·lotjament, lluny d'on la comunitat guanya el seu pa, manca d'aigua potable, electricitat, clavegueram i serveis bàsics. Uns 150.000 cambodjans corren perill de ser desallotjats per la força a causa de disputes de terres i projectes agroindustrials i urbanístics.

Al gener, les forces de seguretat tailandeses van obligar almenys a un miler de rohingyas, minoria musulmana de l'estat nord occidental de Rakhine, a Myanmar, a abandonar el sud-oest de Tailàndia en barca. Dels milers de rohingyas que van fugir a Tailàndia i Malàisia per mar, centenars estan desapareguts, i es tem que s'hagin ofegat. Als rohingyas se'ls nega la ciutadania de Myanmar, el que els converteix de facto en apàtrides. Els que són retornats a Myanmar segueixen corrent greu perill de què es vulnerin greument els seus drets humans, per exemple mitjançant treballs forçats, desallotjament forçós, confiscació de terres i severes restriccions a la llibertat de circulació.

A l'Índia es van celebrar eleccions parlamentàries nacionals a l'abril, i el resultat encara és incert. A l'estat d'Orissa, més de 7.000 persones de la minoria cristiana llanguixen a camps de desplaçats interns del districte de Kandamal, després que organitzacions nacionalistes hindús llancessin atacs contra les comunitats cristianes entre l'agost i l'octubre de 2008.

INSEGURETAT

Els talibans pakistanesos van expandir la seva zona de control i van assumir competències administratives sobre uns 3 o 4 milions de persones del districte de

Pels drets humans a tot el món. Premi Nobel de la Pau (1977)

DOCUMENTACIÓ

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

**AMNISTIA INTERNACIONAL
CATALUNYA**
C/ Alfons XII, n. 19-21,
Pral - 1ra
08006 BARCELONA

T: +34 93 209 35 36
F: +34 93 200 77 57
info@amnistiacatalunya.org
www.amnistiacatalunya.org

Malakand, província de la Frontera Nord-oest, en virtut d'un "acord de pau" amb el govern de Pakistan. L'ocupació dels talibans i la maldestra resposta militar del govern han ocasionat el desplaçament d'al voltant d'un milió de persones. A la vall de Swat, cor del districte de Malakand, van esclatar durs enfrontaments entre les forces governamentals i els talibans a l'abril i el maig, el que ha causat una nova onada de desplaçaments.

A principis d'any, fins a 250.000 persones estaven atrapades entre les forces de seguretat governamentals i els Tigres d'Alliberament d'Eelam Tamil a la regió de Wannu, nord-oest de Sri Lanka. A la fi d'abril, l'ONU va calcular que més de 6.500 civils havien mort i 13.000 havien resultat ferits en els enfrontaments. Els Tigres d'Alliberament obligaven a la població civil a desplaçar-se i l'empenyien a zones de Wannu que estaven sota el seu control, on a la pràctica els retenien com ostatges i els usaven com escuts humans contra les forces armades singaleses. Com el govern va restringir l'accés humanitari a les zones controlades pels Tigres d'Alliberament, van començar a escassejar els subministraments mèdics, amb el que van augmentar les morts per malalties prevenibles. A l'abril, en intensificar-se els combats i créixer la pressió internacional perquè es decretés temporalment un alt el foc per motius humanitaris, desenes de milers de civils es van traslladar a zones controlades pel govern. Actualment hi ha més de 150.000 persones desplaçades a 20 camps de trànsit del districte de Vavuniya. Segons els informes, els "pobles de benestar" establerts per les autoritats estan desbordats i hi manquen les instal·lacions adequades. Informes fidedignes indiquen que desenes de persones han estat detingudes i traslladades a llocs no revelats o en els quals es nega tot accés des de l'exterior. No es permet la presència d'observadors internacionals de drets humans a la zona de conflicte.

Segons l'ONG Oficina de Seguretat d'Afganistan (ANSO), en el primer trimestre de 2009 van morir 342 civils a conseqüència dels atacs d'insurgents i de les operacions de les forces militars internacionals. Els talibans i altres grups insurgents van intensificar els atacs a principis d'any. L'1 d'abril es va perpetrar un atemptat suïcida amb bomba a l'edifici del consell provincial de la localitat meridional de Kandahar que es va saldar amb 11 morts, inclòs el responsable d'educació de Kandahar i el sotsdirector del departament provincial de salut. D'acord amb la informació de l'ANSO, els atacs d'insurgents van passar de 381 al febrer de 2009 a 527 al març de 2009. L'activitat insurgent també va augmentar a les regions del nord i l'oest. Segons el Ministeri de Salut afganès, uns 9 dels 27 milions d'habitants que es calcula que hi ha al país sofreixen inseguretat alimentària, el que els deixa exposats a malalties estacionals i contagioses. Més de 230.000 persones internament desplaçades viuen en condicions lamentables en botigues, infravivendes de tova o edificis en ruïnes i, pel general, manquen d'accés a calefacció, peces de vestir i serveis de salut.

En el primer trimestre de 2009 van augmentar bruscament el nombre i la duresa dels atacs insurgents contra la població civil en les províncies meridionals de Tailàndia, de majoria musulmana. Després d'una disminució durant el 2008, els insurgents es van reafirmar en atacs especialment brutals, per exemple, en almenys cinc decapitacions. En el cinquè aniversari del lloc a la mesquita de Krue Se a finals d'abril, 10 persones van morir violentament en un període de 24 hores.

Segons les autoritats de Filipines, a data de març de 2009 hi havia 209.000 persones desplaçades a causa de les hostilitats de baixa intensitat entre les forces armades filipines i el Front Habito d'Alliberament Islàmic. Moltes d'elles estan desplaçades des dels combats d'agost de 2008, i no tenen mitjans per a guanyar-se la vida. Persones desplaçades entrevistades per Amnistia Internacional a l'abril van afirmar que les racions que reben són insuficients, pel que es veuen obligades a tornar als seus pobles per rescatar el que queda de les seves collites, posant en perill les seves vides. Les converses de pau segueixen estancades.

VEUS DESOÏDES I SILENCIADES

Mentre Xina llançava a l'abril el primer Pla d'Acció Nacional de Drets Humans de la seva història, les autoritats intensificaven les mesures repressives davant el 20è aniversari de les protestes prodemocràtiques de la Plaça de Tiananmen, al juny, i el primer aniversari del terratrèmol de Sichuan, al maig. Almenys un centenar d'activistes de drets humans van ser detinguts arbitràriament o van patir violència, encara que la majoria han quedat en llibertat. La informació rebuda sobre protestes en zones de població tibetana coincideix amb l'enduriment de les mesures de seguretat en el període previ al 50è aniversari del fallit aixecament del Tibet el 1959, que va provocar la fugida del Dalai Lama a l'Índia. A la Regió Autònoma Uigur del Sinkiang continuen també les fèrries mesures de seguretat. El 9 d'abril, dos homes d'ètnia uigur, Abdurahman Azat i Kurbanjan Hemit, van ser executats per la seva presumpta participació en un atemptat comès a l'agost de 2008, quatre dies abans del començament dels Jocs Olímpics, en el qual 17 guàrdies de frontera van morir i 15 van resultar ferits. Dos tibetans, Losang Gyaltse i Loyar, van ser condemnats a mort el 8 d'abril a Lhasa per la seva presumpta implicació en dos casos diferents d'incendi provocat amb resultat de mort durant els disturbis que van esclatar a zones de població tibetana al març de 2008.

Un any després que el cicló Nargis assolés Myanmar, mentre avançava l'ajuda humanitària, el govern ha penalitzat a la població per ajudar als seus compatriotes a sobreviure. Les 21 persones detingudes per distribuir aliments, informar sobre el cicló o fins i tot enterrar als morts, estan entre els més de 2.100 presos polítics. Continuen practicant-se detencions amb regularitat. Moltes de les persones estan recloses en presons allunyades de les seves famílies i el seu estat de salut és precari, com en el cas de Zargana, popular comediant i activista veterà, detingut per organitzar iniciatives d'ajuda humanitària i criticar la resposta del govern al cicló.

A Bangladesh, les eleccions de desembre de 2008 van marcar la fi d'una era de govern interí dominat per l'exèrcit i l'inici del govern de la Lliga Awami, que va prometre adoptar un conjunt de mesures per millorar la situació dels drets humans al país. El govern va emprendre esforços per a crear un tribunal que fes rendir comptes per l'ocorregut durant el conflicte de 1971 que va dur a Bangladesh a independitzar-se de Pakistan, però a principis de maig no havia determinat com seria aquest procés de rendició de comptes. A finals de febrer va haver-hi un aparent motí dels Fusellers de Bangladesh (BDR) que es va saldar amb la mort de més de 50 militars. Han transcendit informes d'abusos greus contra detinguts pertanyents als BDR, però no han pogut confirmar-se. A principis de maig, el govern no havia publicat els resultats de tres investigacions diferents sobre el motí ni havia aclarit si els actes d'amotinament es jutjarien davant un consell de guerra o en tribunals civils.

A Fiji, després que a l'abril el Tribunal d'Apel·lació declarés il·legal el govern militar no triat, el president va derogar la Constitució de 1997, va destituir a la judicatura, va posposar les eleccions fins a 2014 i va imposar la llei marcial durant 30 dies. Es promulgaren noves lleis "d'emergència pública" per a eximir a la policia i a les forces armades de tota responsabilitat per les seves accions, inclús en el cas que aquestes ocasionessin lesions o la mort. Les noves lleis han implicat censura en els mitjans de comunicació, detenció de periodistes, limitacions greus a la llibertat d'associació, i amenaces a defensors i defensores de drets humans o a persones crítiques amb el règim.

A zones de Sri Lanka allunyades dels combats, la llibertat d'expressió està greument amenaçada. Cada vegada són més nombrosos els casos d'atacs als mitjans de comunicació, com l'assassinat, el mes de gener, de Lasantha Wickramatunge, director del setmanari *The Sunday Leader*.

El nou primer ministre de Malàisia Najib Tun Razak, que va assumir el poder a l'abril, s'enfronta a importants reptes de drets humans, especialment en relació a la llibertat d'expressió i la reforma del sistema judicial. Al gener, Kugan Ananthan va morir sota custòdia policial; el seu cadàver presentava nombrosos signes d'abusos físics. En

Pels drets humans a tot el món. Premi Nobel de la Pau (1977)

una operació iniciada al març contra autors de blogs a tot el país, es va acusar a vuit persones de criticar al sultà de Perak. Desenes d'elles romanien recloses en virtut de disposicions sobre detenció administrativa de la Llei de Seguretat Interna, que preveu la detenció indefinida sense càrrecs ni judici.

IMPUNITAT

En un esdeveniment històric, les Sales Especials dels tribunals de Cambodja, creades per a donar resposta a les atrocitats comeses pel Jemer Vermell fa més de 30 anys, van celebrar una important vista inicial en el primer judici. Kaing Guek Eav, també anomenat Duch, està acusat de crims de guerra i crims de lesa humanitat comesos quan era cap de l'Oficina de Seguretat S-21, coneguda com Tuol Sleng. No obstant això, el fiscal cambodjà es va negar a escoltar més de cinc casos, i no s'han resolt denúncies greus de corrupció al tribunal.

/// FI

Departament de comunicació d'Amnistia Internacional Catalunya

Cèlia Ramon Wyser.

Tel. 93.209.35.36 (ext.2) o 690.81.44.11

cramon@amnistiacatalunya.org

Documents i comunicats de premsa

www.amnistiacatalunya.org

www.es.amnesty.org

DOCUMENTACIÓ

AMNISTIA INTERNACIONAL
CATALUNYA
C/ Alfons XII, n. 19-21,
Pral – 1ra
08006 BARCELONA

T: +34 93 209 35 36
F: +34 93 200 77 57
info@amnistiacatalunya.org
www.amnistiacatalunya.org